

SPREEKBEURT KWARTEL

VOGELS

OVER HOUDEN VAN HUISDIEREN

WE HEBBEN DE BELANGRIJKSTE INFORMATIE OVER DE KWARTEL BIJ ELKAAR GEZOCHT. JE KUNT ZELF KIEZEN WELKE INFORMATIE EN WELKE FOTO'S JE GEBRUIKT.

1. IS DIT EEN HUIDDIER VOOR JOU?
2. MAAK KENNIS MET DE KWARTEL
3. VERZORGING
4. WAT DOE JE WEL EN WAT DOE JE NIET
5. LEUKE WEETJES
6. VRAGEN AAN DE KLAS

1. IS DIT EEN HUISDIER VOOR JOU?

Kwartels zijn niet zo geschikt voor kinderen. Maar samen met je ouders kan het wel, als je zorgt dat je precies weet hoe je deze vogels moet houden en verzorgen.

2. MAAK KENNIS MET DE KWARTEL

Hoe ziet hij eruit?

Kwartels zijn siervogels en zijn familie van de fazant. Er zijn grondkwartels, kuifkwartels en boomkwartels. De Chinese dwergkwartel is met 12 centimeter de kleinste. Je hebt hem bruin gestreept (wildkleur), maar ook in zilver, bont, koekoek en wit. Verder zijn er de Japanse kwartel, de harlekijnkwartel en de coromandelkwartel. Grondkwartels zijn 12 tot 19 centimeter groot. Kuifkwartels zijn bijvoorbeeld de blauwschubbenkwartel en de Californische kuifkwartel. Deze zijn met 25 centimeter een stuk groter. De Virginische boomkwartel wordt het meest gehouden: een makkelijk te houden, vrij rustige vogel van 25 centimeter. Je hebt hem in allerlei kleuren. Om te graven en te scharrelen hebben kwartels grote tenen en nagels. Ze worden ongeveer vijf jaar oud.

Hoe leeft hij?

Kwartels zijn trekvogels en broeden in Europa en Azië. Ze leven in groepen van verschillende families. Deze groepen blijven bij elkaar tot het begin van het volgende broedseizoen. Kwartels leven overdag op de grond tussen het gras en de struiken. Daar zoeken ze naar voedsel. Met hun scherpe en sterke snavel kunnen ze van alles eten, ook planten. Hanen gebruiken hun snavel in het broedseizoen ook om te vechten met indringers. Hanen maken een opvallend geluid waarmee ze hun gebied verdedigen en hennen over grote afstand lokken. Kwartels maken hun nest op de grond; door haar schutkleuren zie je de broedende hen bijna niet zitten. Grondkwartels slapen op de grond, kuif- en boomkwartels in een boom of struik.

Voortplanting

Als ze een jaar oud zijn kunnen kwartels al jongen krijgen. Het broedseizoen begint in april, als het minstens 14 uur per dag licht is. Hun nest maken ze liefst op een beschutte plek, met zand en stro of hooi. De hen legt om de dag een ei, bij elkaar een stuk of acht. Dan begint ze te broeden en komt nog maar heel af en toe van het nest om te eten, te drinken en te poepen.

Na twee tot drie weken komen de eieren uit en verlaten de hen en de kuikens het nest. De kuikens zijn volwassen na zes weken, maar het kan ook wel vier maanden duren: het ligt aan de soort kwartel hoe lang dit duurt.

Bijzonderheden over de kwartel

- Tijdens de rui kun je de kwartels bij guur weer beter binnenhouden, omdat ze dan gevoeliger zijn voor ziekte.
- Kwartels zijn schuwe dieren, maar met een beetje geduld kun je ze vrij goed tam maken.
- Als je kwartels koopt, let dan op dat ze actief zijn en dat hun veren er schoon en strak uitzien. Haal ze pas op als het hok helemaal klaar is. Wacht tot de damp van de verf weg is, want die is giftig voor vogels!
- Vraag de verkoper of je voor de eerste paar dagen wat voer mee kunt krijgen. Je kunt de kwartels langzaam aan ander voer laten wennen door dit oude voer te mengen met steeds iets meer van het nieuwe voer.

3. VERZORGING

Huisvesting

Kwartels zijn groepsdieren en daarom moet je er meer dan één tegelijk houden. Liefst een groep van enkele hennen met één haan. Je kunt ze houden in een volière, maar je kunt ook kiezen voor een speciaal kwartelhok met een overdekte ren (geen vrije uitloop, de dieren komen niet vanzelf terug!). Om de ren te overdekken gebruik je doorzichtige golfplaten, die zorgen dat er geen mest van overvliegende vogels in valt waar de kwartels ziek van kunnen worden. Voor boomkwartels moet de volière zeker 2 meter hoog zijn, omdat ze hoog op een zitstok of tak moeten kunnen slapen. Voor grondkwartels is één meter genoeg, omdat ze toch op de grond leven. Kuifkwartels zitten daar tussenin, maar ook zij hebben zitstokken en/of takken nodig om op te rusten. Zorg dat het hok droog en tochtvrij is. Op de bodem gebruik je een laag van 5 centimeter schoon zand, waar de dieren ook een zandbad in kunnen nemen. Houtsnippers, stro en houtkrullen zijn ook goed, maar dan moet je wel een zandbad van 30 x 30 cm en 5 cm diep in het hok zetten. Met stukken boomschors of dakpannen, bloempotten, regenpijp of rietmatten zorg je dat de dieren schuilplekken hebben.

Voeding

Kwartels kun je het beste volledig siervogelvoer geven (korrels of kruimels). Geef ze een portie voer die ze precies in één dag opeten, dan blijven er geen resten achter. Als extra kun je groenvoer (bijv. gesneden vogelmuur, fris jong gras, brandnetel, sla, witlof, appel) geven, maar ook (meel)wormen of graan. Gebruik alleen graanmengsel zonder gerst en boekweit. Er moet altijd een bakje met maagkiezel en een bakje met grit staan. Maagkiezel hebben vogels nodig om voedsel te vermalen in hun maag, en grit is nodig voor kalk. En natuurlijk moet je altijd voor voldoende vers drinkwater zorgen. Gebruik daarvoor drinkflessen met een tuitje of drinknippel.

Verzorging

Haal elke week met een zeefje poep en veren uit het zand. Het zand moet elke maand vervangen worden. (Als je iets anders dan zand op de bodem gebruikt, moet je dat vaker vervangen!) Zorg iedere dag voor vers drinkwater en was de drinkbak dan steeds goed af. Controleer regelmatig de nagels en de snavelpunt van je kwartels. Laat te lange nagels en snavelpunten door de dierenarts inkorten. Kwartels moeten een paar keer per dag hun veren verzorgen door een zandbad te nemen: zorg dat daarvoor altijd voldoende zand in het hok is. Houd je kwartels goed in de gaten. Als ze zich vreemd gaan gedragen, suf worden of niet goed eten, ga dan naar de dierenarts!

4. WAT DOE JE WEL EN WAT DOE JE NIET

NIET ... gras geven dat langs de weg groeit, want dat is vaak vervuild door uitlaatgas, olie of afval!

WEL... van jongs af aan hetzelfde geluid maken als je naar de vogels toegaat. Daar wennen ze aan en dan schrikken ze niet meer zo als je bij ze komt.

NIET ... kippenvoer aan de kwartels geven, want daar zitten andere voedingsstoffen in dan de kwartels nodig hebben.

WEL... regelmatig de poep van de vogels door de dierenarts laten onderzoeken, dan kun je ziektes voorkomen!

5. LEUKE WEETJES

Het gezegde 'Zo doof als een kwartel' klopt niet: een kwartel kan heel goed horen. Het gezegde is ontstaan doordat kwartels bij gevaar pas heel laat vluchten. Mensen dachten dat dit kwam door doofheid, maar het komt doordat de kwartel hoopt dat hij niet gezien wordt als hij heel stil blijft zitten.

Het geluid dat het kwartelmannetje maakt noemen we niet zingen maar 'slaan'. Het klinkt heel krachtig als 'kwik-me-dit'!

De kwartel vliegt bijna nooit, behalve als hij op trek is: dan vliegt hij wel honderd kilometer aan een stuk.

6. VRAGEN AAN DE KLAS

- 1. Noem eens twee soorten kwartels.
- 2. Wat gebeurt er als vogels in de rui zijn?
- 3. Van welke bekende vogel is de kwartel familie?

Meer weten over de kwartel?

Als je meer wilt weten over de kwartel, kun je ook de bijsluiter over de kwartel lezen.

Over het LICG

Het LICG (Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren) kan je alles vertellen over huisdieren en hoe je ervoor moet zorgen. Alle informatie is nagekeken door mensen die er heel veel verstand van hebben. Heb je nog vragen, stuur dan een mailtje naar contact@licg.nl

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl